

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

B. Annæ Christi Servatoris Nostri Aviae Maternæ

Cuperus, Laurentius

Antverpiae, 1591

De morte & capite B. Annæ: de morte item filiæ eius Mariæ, atq[ue]
eiusdem Virginis consobrinarum Mariæ Iacobi & Salomes. Capvt XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45194

stra procurret oratio quam honorabili morte,
beata mater Anna, eiusq; vnigenita filia sanctissi-
ma Virgo Dei genitrix, atq; Maria Cleophae pri-
mum, deinde Alphæi cōiunx cū filiis & reliquis
cōsobrinis Christi ex hac vita decesserint dicā.

*De morte & capite B. Anne: de morte
item filia eius Mariæ, atq; eiusdem
Virginis consobrinarum Ma-
riæ Iacobi & Salomes.*

CAPVT XIII.

Non est, inquit, Diuus Aurelius Augusti-
nus putanda mala mors quam bona vita
precessit, quanquam certo non constet,
quod equidem sciam, quādo sancta Anna ex hac
vita migravit, tamen nisi me mea fallit opinio,
anno ætatis suæ, vt Cedrenus testatur, obiit 78.
videlicet anno ætatis Christi vicesimo quarto.
Hæc enim sancta mater Anna ætatis suæ anno
vicesimo vel circiter, viro suo Ioachim nupserat,
cū quo vixit sterilis per annos viginti, & qua-
dragenaria filiolarum suarum Mariam concepit,
quæ anno ætatis suæ decimo quarto exeunte
Christum Seruatorem mundi concepit. Hos an-
nos si coniungas, fiunt quinquaginta quatuor,
quibus si addas viginti quatuor quos vixit post
conceptum Christum efficitur numerus annorum 78.
Ioachim

*De ciuit.
lib. I.*

Ioachim biennio ante Annā mortuus erat. Præ-
tiosum B. Annæ à Christianis ubi cultū sit cra-
niū audite. Apparet enim craniū & ossa eius sa-
cra in vrbe Hierosolyma primò honorata fuisse
quod ex Gulielmo Tyrriorum Episcopo in belli
sacri libro vndecimo & decimoquinto; ex Iaco-
bi quoque Vitriaci libro cap. 58. & Ioannis Pas-
cha Doctoris theologi Carmelitæ Mechlinien-
sis Peregrinatione, eleganter demonstrat Chri-
stianus Adrichomius Delphus in Descriptione
Hierusalem, cuius verba ex numero cyfrarum
tricesimo septimo hic recito: Domus, inquit,
hæc est S. Annæ auizæ Christi, in qua vnà cum
Ioachim coniuge suo (cū festa Hierosolymis
ageret) hospitabatur: ubi & vterque obiit. Hic
Beata Maria Virgo concepta est, atque ibidem
Passionis Christi tempore mansit. Vbi postea
pulchrum in honorem S. Annæ ædificatum est
Templum, quo nunc Turcæ turpiter abutun-
tur. Quo vero delatum postea sit idem S. Anne
cranium accipite. Est igitur in Asia regio quā
Maryandinum vocant Bithyniæ contermina in
qua nobilissima stetit vrbs Acone, veneno A-
conito dira, quæ tempore longo Christiana,
tandem per Othomannum Turcarum tyrannū
sub annum Domini millesimum trecentesi-
mum destruitur, & Machumerum agnoscere
cogitur, ubi & fratrum Carmelitarum, ad qua-
tuor miliaria huic oppido vicinum concrema-
tum est monasterium, fratribus adhuc ibidem
inuen-

Plinius
lib. 6. c. 1.

*Fascicu-
lus tempo-
rum.*

inuentis pro fide Christi crudeliter trucidatis; aufugerant, attamen prius aliquot qui ossa sacra permulta, & inter alia cranium B. Annæ matris Deiferae Virginis in Europam asportauerunt. Nam (vt Vsuardus in Martyrologio scribit) in ciuitate Aconensi dormitio seu mortis dies B. Annæ septimo Calendas Augusti, à multis sæculis religiose & celebriter colebatur. Idem postea caput sanctæ Annæ in Europam delatū primò quieuit Constantinopoli oppido Thraciæ, de qua ciuitate Procopius Cæsariensis: Nostro, inquit, sæculo Iustinianus rex adeptus curam Reipublicæ per varios errores commotæ, non solum illam maiorem & splendidorem fecit, verumetiam innumeras ciuitates construxit: opinionem de Deo erroneam in solidæ fidei unico fundamento stare procurauit. Ibidem paulo infra: In eo, inquit, vrbis loco qui secundus nominatur, seu in regione vrbis secunda decoram planè & augustam ædem construxit diuæ Annæ, quæ fuisse creditur mater Dei genitricis & auia Christi. Deus enim quatenus voluit homo factus, parentum ex triplici gradu successionem sustinet, & genealogiam matris, secundum hominis similitudinem. Hæc ille. Scribunt de eadem B. Anna Epiphanius, vt supra meminimus, & Ioannes Damascenus pluribus locis, sed Damasceni locum vnum proferam ex Oratione de Natiuitate gloriosæ Virginis Mariæ: Proponitur, ait, nobis tanquam thalamus quidam Annæ

*Vsuardi
martyro
Per 10a.
Molanū
recognitiū*

*Libro de
edificijs
Iustini-
ni primi,
Rō. 1 imp.
sub annū
Domini.
DXXVII*

*In Pana-
rio hare-
si 79.*

*Libr. 4. de
ortho. fi-
de ca. 15.*

*Oratione
2. de Nati-
uitate B.
Maria.*

Annæ cubiculum, liberorum procreationis simul & Virginitatis personam delineans, illud matris hoc filiae. Hæc Damascenus. Hodie Beatissimæ Annæ Christi auæ caput, seu cranium, in Alemania inferiori, oppido Marco-duri, quod Marcus quondam Agrippa ante Christum natum condidit, in Ducatu nunc Iuliacensi, quod breuitate gaudens vulgus Duren appellat ritibus pijs colitur & asseruatur, quinto lapide ab Vbiolum Colonia Agrippina. Iam de vnica huius Annæ filia gloriosissima Dei & hominis genitrice Maria, cuius præter alias eiusdem festiuitates, celeberrimam agit memoriam Sancta Romana Ecclesia, decimaquinta die mensis Augusti, in qua hæc ipsa in Domino obdormuisse creditur, & pro conditio-
ne carnis ex hac mortali vita migrasse, cuius sacratissimum corpus quia non inuenitur super terram turbanur multi. Quo autem venerabile illud Spiritus sancti Templum & officina nutu & consilio diuino sit delatū plus elegit sobrietas Ecclesiæ cum pietate nescire, quàm aliquid friuolum & Apocryphum inde tenendo docere: canit tamen vniuersa Ecclesia, pieque opinatur magis quàm diffinit quod assumpta sit Maria in cœlum, & exaltata Sancta Dei Genitrix super choros Angelorum. Sed de filij eius Iesu Christi Natiuitate, vita, morte, sepultura, Resur-

rectione

rectione, ad coelosque Ascensione nihil fuerit necesse huc afferre, quoniam sacra Evangelia & Acta Apostolorum hæc omnia declarant. Quamobrem ad materteram Christi seu matris eius sororem Mariam Cleopæ quæ iuxta Crucem Iesu cum matre eius astabat transeamus: cuius festum diem Martyrologium Romanum ad nouam Calendarij rationem & Ecclesiasticæ historiæ veritatem restitutum, constituit quinto Idus April. qui est notus eiusdem mensis dies. Sunt enim hæc verba Martyrologij Romani. Eadem die sanctæ Mariæ Cleopæ sororis sanctissimæ Dei genitricis Mariæ. Sed quando, ubi, quo mortis genere ex hac vita migrauerit non addit. Quod idem Martyrologium Romanum, diem festum Mariæ Iacobi annotat octauo die ante Calendas Iunij qui est vicessimus quintus dies mensis Maij. Habet enim hæc verba: Verulis, Italiæ ciuitate translatio Sanctæ Mariæ Iacobi, cuius sacrum corpus summo honore reconditum quamplurimis miraculis illustratur. Verum an hoc Martyrologium eandem esse velit Mariam Cleopæ & Marianam Iacobi, atque duo festa habeat, vnum in Aprili quo Hierosolymis vel alibi migravit à sæculo, & alterum vicessimaquinta Maij, qua Verulas translata est, dubitari posset; quia priore loco hanc nominat Mariam Cleopæ sororem sanctissimæ Dei

Dei genitricis, & posteriore loco, honoris huius omisso titulo, dumtaxat Mariam Iacobi nūcupat. Cæterum ex ijs quæ supra in capite vndecimo disputauimus perspicuum fit in Euangelij eandem esse foeminam quæ Cleophæ vxor & Iacobi Minoris ab Alphæo ex ipsa procreati mater est. Sed de Maria Cleophæ iterum loquemur in fine huius capitis. Satis nunc est quod de Maria Salomæ quæ mater est S. Iacobi Maioris, fratris Ioannis Euangelistæ, verba illa Martyrologij non possunt accipi, tum quia Salome alia est mulier in euāgelij quā Maria Iacobi, tum quia sub diem vicessimum secundum Octobris Romanum Martyrologium collocat festum Salomes in hæc verba: Vndecimo Calendas Nouemb. sub finem: Hierosolymis Sanctæ Mariæ Salomæ, quæ in Euangelio legitur circa sepulturam Domini sollicita. Quæ quoque verba eadem in suis Martyrologijs eiusdem diei Ado & Vsuarius habent, vt repetere necessarium non sit. Hæc Maria Salomæ Mariæ matris Dei consobrina, vtpote auunculæ eius filia, ex Zebedæo marito suo duos concepit peperitq; filios Iacobum Maiorem cognomine ad discrimen alterius Iacobi Minoris cognomine, & Ioannem Euangelistam, vtrūq; à Christo ad Apostolatus dignitatem euectum. Hic Iacobus post diuisionem Apostolorum prædicatum abiit in Hispaniam, cuius gentem postquā ad fidē Christianā suscipiendā præduram

Marci 15.
Et 16. ca.

Vide huius libelli
cap. quartum.

præduram expertus est, nouem dumtaxat illic collectis discipulis eosdem in Iudæam secum adduxit ad Apostolos in Hierusalē. Ceterum sub annum à passione Domini decimū tertium Herodes Agrippa filius Aristobuli paulo ante à Caio Caligula rex appellatus, misit manus vt affligeret quosdam de Ecclesia: erant autem dies Azymorū, occiditq; Iacobū fratrē Ioannis gladio. Itaq; Iacobus hic Maior, primus ex Apostolis fuit, qui pro Christo passus est, sicut & Ioānes frater eius omnium tardissimē dilectus præ ceteris Christi Apostolus obiit Ephesi, postquā illuc ex Pathmo insula reuersus erat. Domitiano siquidem iubente ex Epheso accitus Romam illuc ante portam Latinam in dolium feruentis olei missus, cū illæsus exisset ab eodem Imperatore in Pathmos insulam ablegatus exulauit, vbi etiam Apocalypsim vidit & scripsit: eodemque anno ignominiosissimē a suis occiso Domitiano, & Senatu Romano omnia Domitiani statuta reuocāte, Apostolus Ioannes Ephesum rediit, viraq; defunctus est anno Christi natiuitatis centesimo, qui fuit Traiani Imp. annus primus. Nunc porrò ad Mariæ, vxoris Cleopæ filios quos ipsa Alphæo marito suo peperit, quæ soror matris Christi ab Euangelista Ioāne scribitur, progrediamur. Quatuor hi coniuges natos procreauerunt, Iacobum Minorem, Iosetē, Simonem & Iudam. Ex his Iacobus, Simon, & Iudas Apostoli sunt, Ioses autem vnus ex sep-

Act. I 2.

M tuaginta

tuaginta duobus discipulis erat, qui, quando, vel ubi pro Christo animam dedit, nondum inueni. De beato autem hoc Iacobo Apostolo præter ea quæ ex Actis Apostolorum, & epistolis diui Pauli habemus, multi meminere scriptores veteres: Clemens Romanus, Hegesippus, Epiphanius, Eusebius Cesarensis in Ecclesiastica historia, Hieronymus, & Hidorus. Hic Iacobus Minor appellatur in Euangelis, & ab Epiphanio Iacobus Paruus: sed quoniam utrum statura & ætate corporis minor altero Iacobo fuerit, scire parum refert, hoc certum sit quod hic Iacobus dicitur Minor, quia posterior vocatione & electione factus est Apostolus. Ille enim alter Iacobus frater Ioannis Euangelistæ, quia prior à Christo vocatus est statim post Petrum & Andream fratrem eius appellatus est Maior. Attamen sanctitate hic esset potius appellandus Maior, adeo multa pietatis eius encomia sacra scriptura, veteresque scriptores commemorant. Imprimis Paulus Apostolus hunc fratrem Domini appellans. Aliorum, ait, Apostolorum (excepto Petro) vidi neminem nisi Iacobum fratrem Domini. Quæ verba exponens diuus Hieronymus: Quamquam, inquit, Dominus omnes Apostolos vocauerit fratres apud Ioannem dicens: Vade dic fratribus meis: Ascendo ad patrem meum, Deum meum, & Deum vestrum: per excellentiam hic Iacobus frater Domini dicitur, quia filios matris suæ ad patrem vadens Dominus.

*Marci 15.**Math. 4.**Gala. 2.**Ioan. 20.*

minus ei commendauit. Hic enim (vt scribit Hegesippus vicinus temporibus Apostolorum) suscepit Ecclesiam Hierosolymæ post Apostolos frater Domini Iacobus cognomento Iustus. Quibus verbis beatus Hieronymus addit etiam hæc sequentia: Iacobus, qui appellatur frater Domini, cognomento Iustus, videtur mihi Mariæ sororis matris Domini (cuius Ioannes meminit) esse filius, qui post passionem Domini, ante diuisionem Apostolorum statim ab ipsis Apostolis Hierosolymorum est ordinatus Episcopus, vnamque tantum scripsit epistolam, quæ de septem Catholicis est. Hæc ille. Frater ergo Domini dictus est tam propinquitate sanguinis quia consobrinus Domini: quam ratione officij episcopalis Christi in Hierosolymis Ecclesiæ. Hic testibus Hegesippo, & Epiphanio cōtra Antimarianitas Nazareus erat, & de vtero matris suæ sanctus fuit, vinum & siceram nō bibit, carnem nullam comedit, nunquam attonsus est, nec vnctus vnguento, nec vsus balneo. Huic sollicitum erat ingredi sancta sanctorum, siquidē vestibis laneis non utebatur, sed lineis, solusq; ingrediebatur templum, & flexis genibus pro populo deprecabatur in tantum vt camelorum duritiem traxisse eius genua crederentur. Tradit etiam Iosephus tantæ cum sanctitatis fuisse & celebritatis in populo, vt propter eius necern creditum sit subuersam esse Hierosolymam. Mortuo enim Festo qui Iudæam regebat mis-

*Cōment.
lib. 5.*

*Lib. de Ec-
cle. scrip-
toribus.*

Ioan. 19.

*Lib. 5.
Hæresi. 78*

*Antiqui-
tatū li. 20*

Haresi 78

sus illuc est à Nerone Albinus, qui quū necdū ad prouinciam peruenisset, Ananus Pontifex adolescens, Anani filius de genere Sacerdotali arrepta hac occasione quod prouincia Præsides careret, concilium congregauit, & compellens publicè Iacobum, vt Christum Dei filium deneget, contradicentem lapidari iussit, qui quū præcipitatus de pinna templi confractis cruribus adhuc semiuiuus, tendens ad cælum manus diceret: Domine ignosce illis, quod enim faciūt nesciunt, fullonis fuste in cerebro percussus interijt postquam triginta tunc annos Hierosolymorum rexerat Ecclesiam vsque ad septimū Neronis annum. Iacobo successit Simeon filius Cleophæ qui vt refert Epiphanius dum lapidaretur Iacobus & oraret: Cessate, ait, quid lapidibus obruitis Iustum; Ecce pro vobis orat. Sed quomodo & ipse Simeon Hierosolymis occubuit, dixi in capite vndecimo. Atque mox post mortem Iacobi multæ calamitates Iudæos oppresserunt, & multa futuri excidij Hierosolymitani præsagia præcesserunt. Inter alia viæ acies bellatorum in aëre, stellaque gladio similis micare super Hierusalem: Valuæ templi media nocte apertæ, auditi strepitus, vocesque angelorum dicentium. Migremus ab his sedibus, Herodes etiam Agrippa rex Galilææ & Tracōnitidis regionis quia ex donatione Claudij Imperatoris ad se pertinebat dispositio Iudaici Sacerdotij Ananum pontificia dignitate priuauit cum

cum vix trium mensium Pontifex fuisset. Iacobus iuxta templum ubi precipitatus fuerat, sepultus est honorifice. Titulum usque ad obsidionem Titi, & ultimam Hadriani notissimum habuit. Quidam è nostris, inquit diuus Hieronymus, in monte Oliueti eum putauerunt conditum, sed falsa eorum opinio est. Corpus autem huius Apostoli nunc Tolosæ est, caput verò Compstellæ, eo loco ubi sepulchrum sancti Iacobi Maioris visitur in Galicia. Discipuli enim illi Hispani quos secum ex Hispania reuersus Iacobus hic Maior Hierosolymam ad Apostolos adduxerat ab Herode Agrippa decollatum corpus magistri sui octauo Calendas Apriles, Hierosolymisque passum, noctu rapuerunt, & conscensa naui Galiciam peruenientes, Compstellæ octauo Calendas Augusti sepelierunt. Diximus in hoc eodem capite supra, ubi vel quando vita defunctæ sunt Maria Cleopæ & Maria Salomæ ex scriptoribus antiquis vix doceri posse; & propterea nouis opus erit credere. Est, inquit Plinius in libris naturalis historiæ, Galliæ ora in Rhodani ostio Metina vrbs, mox quæ Blascón vocatur, & Stæchades insulæ à vicinis Massiliensibus dictæ propter ordinem quo sitæ sunt. Nomina singulis, Prote, Mœse, Hypea, id est, Prima, Media, Vltima. Massilia vrbs est antiquissima in Narbonensi Romanorum Prouincia quodam, nunc Francorum regno subiecta à Macedone & Phocensibus Græcis multis sæculis ante

*Lib. de Ec-
cles. scrip-
toribus.*

*Libr. 3.
cap. 5.*

In lib. de
S. Anna.

Christum inhabitata, ubi, ut scribit Conradus Vuimpina, post mortem S. Iacobi Minoris per inuidiam Iudæorum (maximi enim motus persecutionum in Christianos tunc facti sunt Hierosolymis) cum aliis quibusdam Christi discipulis in quadam rate sine cibo & potu & sine remige emissæ in mare, ut inedia vel naufragio perirent, tandem ad has Stoechades sani omnes & incolumes appulerunt. Locum hunc orationi & contemplationi amicum & aptum videntes oratorium & domicilium post annunciatiū genti Euangelium construxerunt, & ad eos varij conuenientes populi ciuitatulam constituerunt, quam Maris-uillam appellauerunt. Ceterum an illic vtraque obierit Maria, postmodūque Maria Iacobi ad oppidum Verulas in Italia translatus, & Maria Salome Hierosolymam asportata sit, quia apud probatum scriptorem nondum inueni, nec affirmare, nec negare possum. Transeamus ergo ad Iacobi Minoris fratres Simonem & Iudam. Hi duo Apostoli ubi, & quo tempore passi sunt, quoniam in huius libelli capite decimo per occasionem disputationis à nobis est satis demonstratum, hoc loco repetere superuacaneum foret.

Peroratio.

Atque hæc de Sanctissima matrona Diua Anna & filia eius Deipara, totaque cognatione